

Implementacja Systemu plików

Implementacja System plików

- Struktura Systemu plików
- Implementacja systemu plików
- Implementacja kartotek
- Metody przydziału pamięci dyskowej
- Zarządzanie wolną przestrzenią pamięci

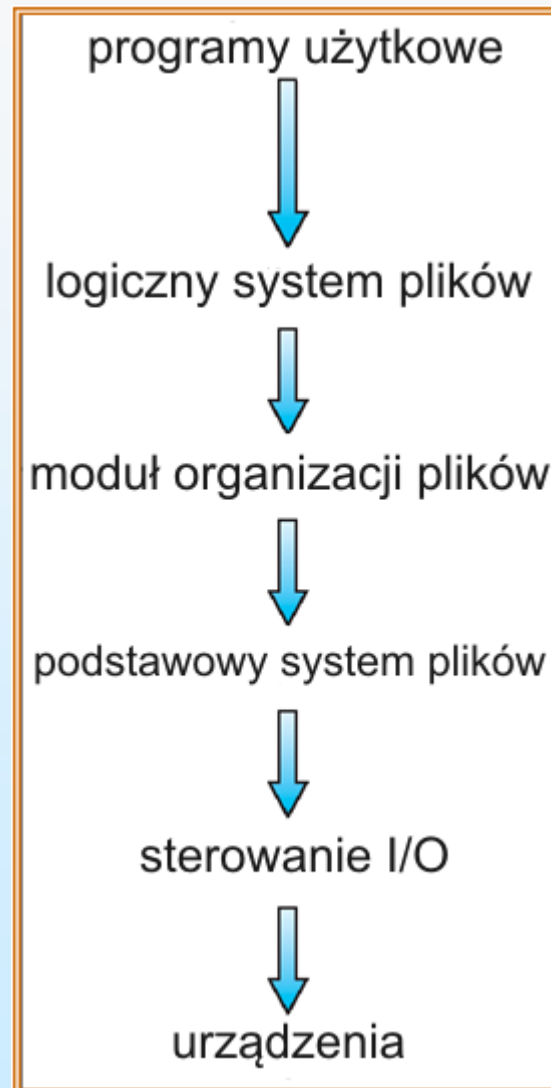
Tematyka wykładu

- Przedstawić implementację lokalnych systemów plików oraz struktur y katalogów
- Omówić algorytmy przydziału pamięci dyskowej

Struktura systemu plików

- Struktura pliku
  - Logiczna jednostka pamięci
  - Kolekcja powiązanej ze sobą informacji
- System plików rezyduje w pamięci zewnętrznej (dyski)
- Warstwowy system plików
- **Blok kontrolny pliku** – struktura zawierająca informację o pliku

Warstwowy system plików

Typowy Blok kontrolny pliku FCB

prawa dostępu

daty (utworzenie, dostęp, zapis)

właściciel pliku, grupa

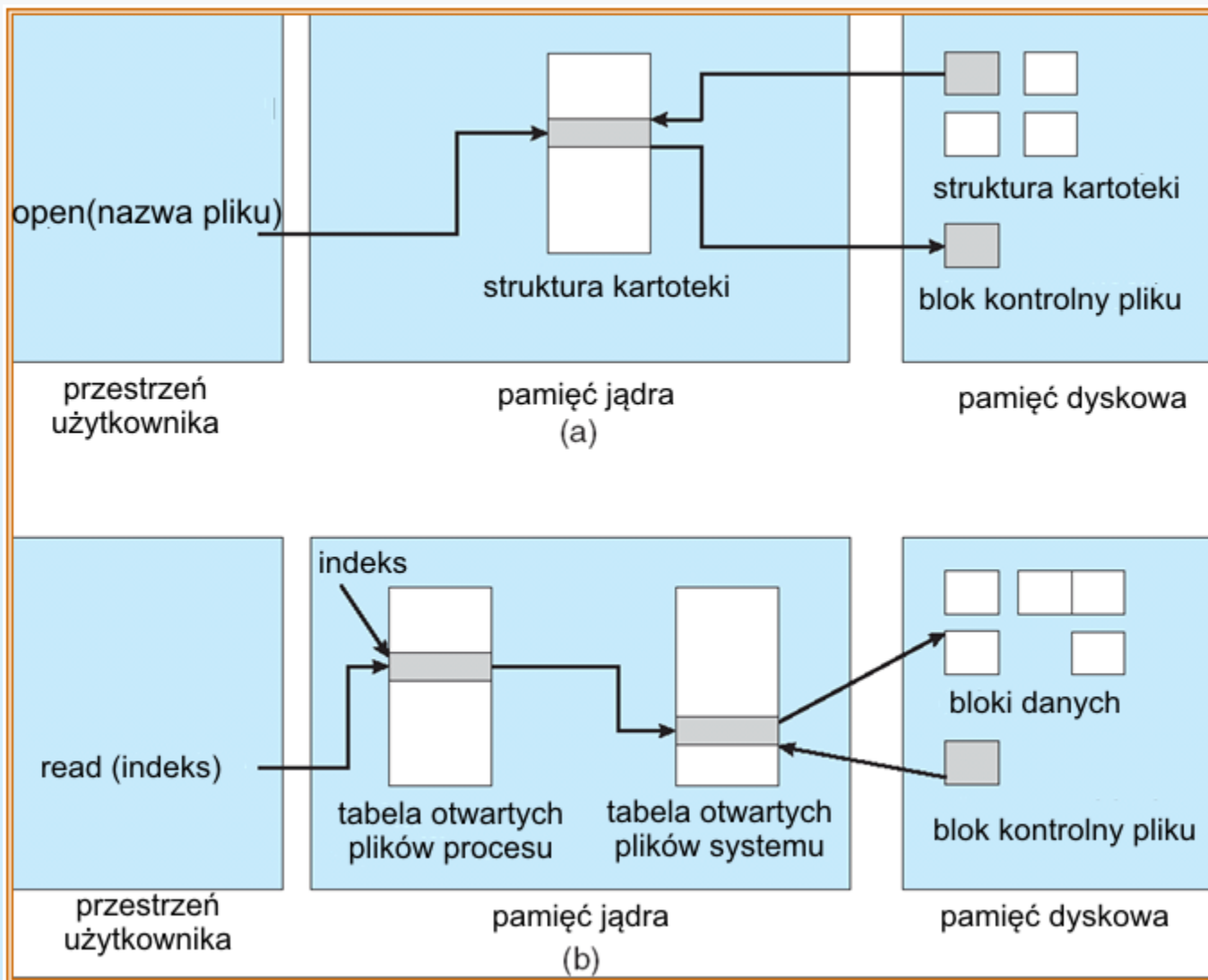
rozmiar pliku

bloki danych lub pointery do bloków danych

Struktury danych systemu plików

- Następujące rysunki przedstawiają struktury danych systemu plików dostarczane przez systemy operacyjne.
- Rysunek 12-3(a) dotyczy otwierania pliku.
- Rysunek 12-3(b) dotyczy czytania pliku.

Struktury danych systemu plików (cd.)

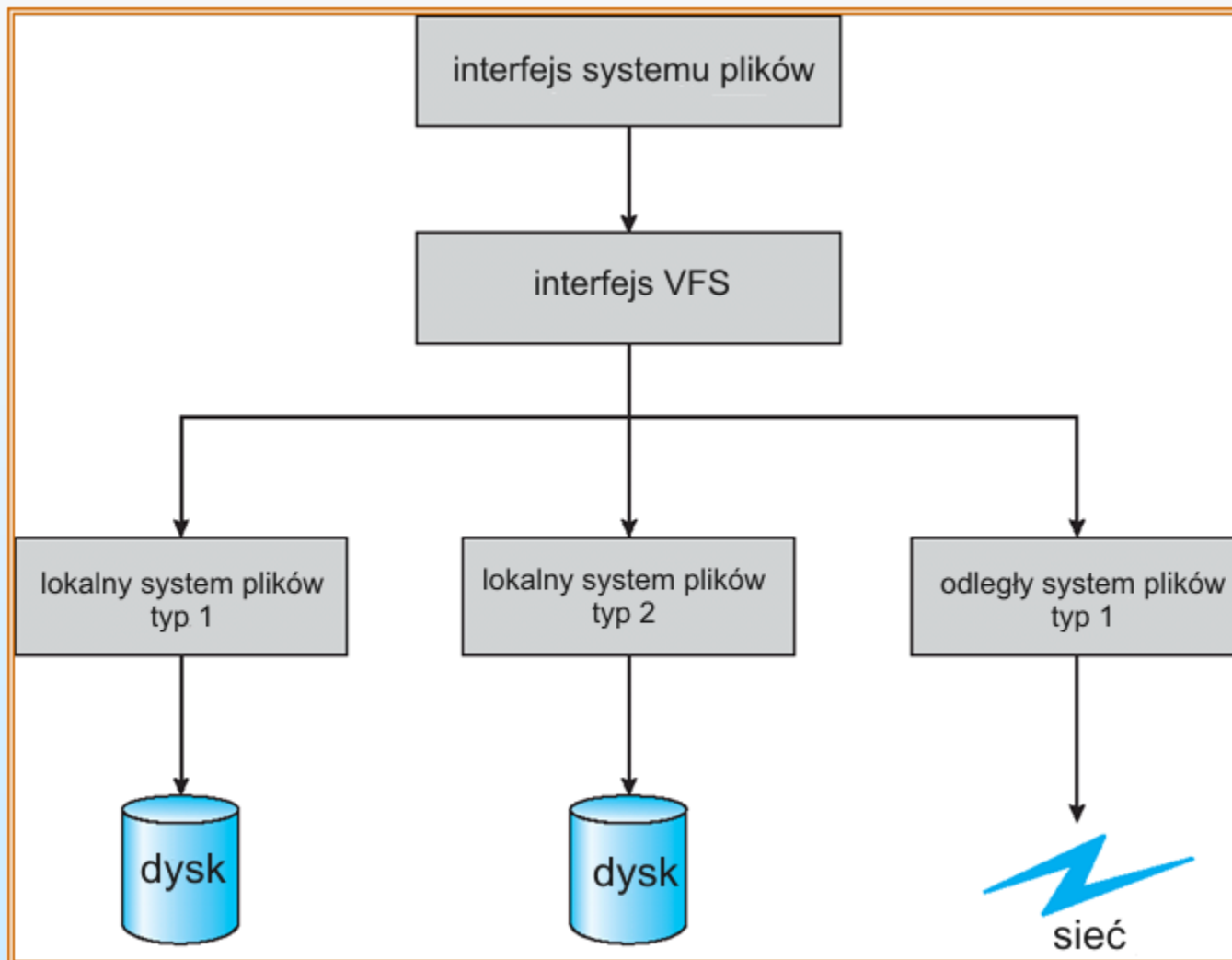

Wirtualny system plików

- Wirtualne systemy plików (VFS) stanowią obiektowo zorientowany sposób implementacji systemów plików.
- VFS umożliwia aby taki sam interfejs odwołań do systemu (API – *Application Programming Interface*) mógł być używany do różnych typów systemów plików.
- API jest interfejsem do VFS a nie do konkretnego typu systemu plików.

Ogólna struktura Wirtualnego systemu plików

Implementacja kartoteki

- **Liniowa lista** nazw plików z pointerami do bloków danych.
  - prostota programowania
  - Czasochłonność działania

- **Tablica haszująca** – liniowa lista z haszującą strukturą danych.
  - Zmniejsza czas przeszukiwania kartoteki
  - **kolizje** – sytuacje w których dwie nazwy pliku odnoszą się do tej samej lokacji
  - Stały rozmiar

Metody przydziału miejsca na dysku

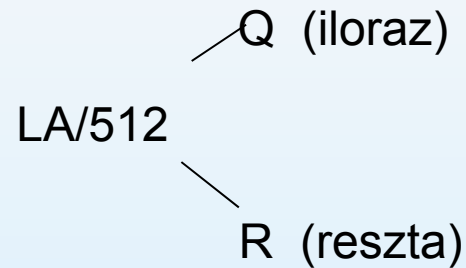
- Metody przydziału dotyczą sposobu w jaki bloki dyskowe przydzielane są plikom:
- **Przydział ciągły**
- **Przydział listowy**
- **Przydział indeksowy**

Przydział ciągły

- Każdy plik składa się z fciągłych (sąsiednich) bloków dyskowych
- Prosta metoda – wymagana jest znajomość tylko początkowego bloku (blok #) oraz długość (liczba bloków)
- Dostęp bezpośredni
- Strata przestrzeni pamięci (problem dynamicznego przydziału pamięci)
- Trudność zwiększania objętości plików

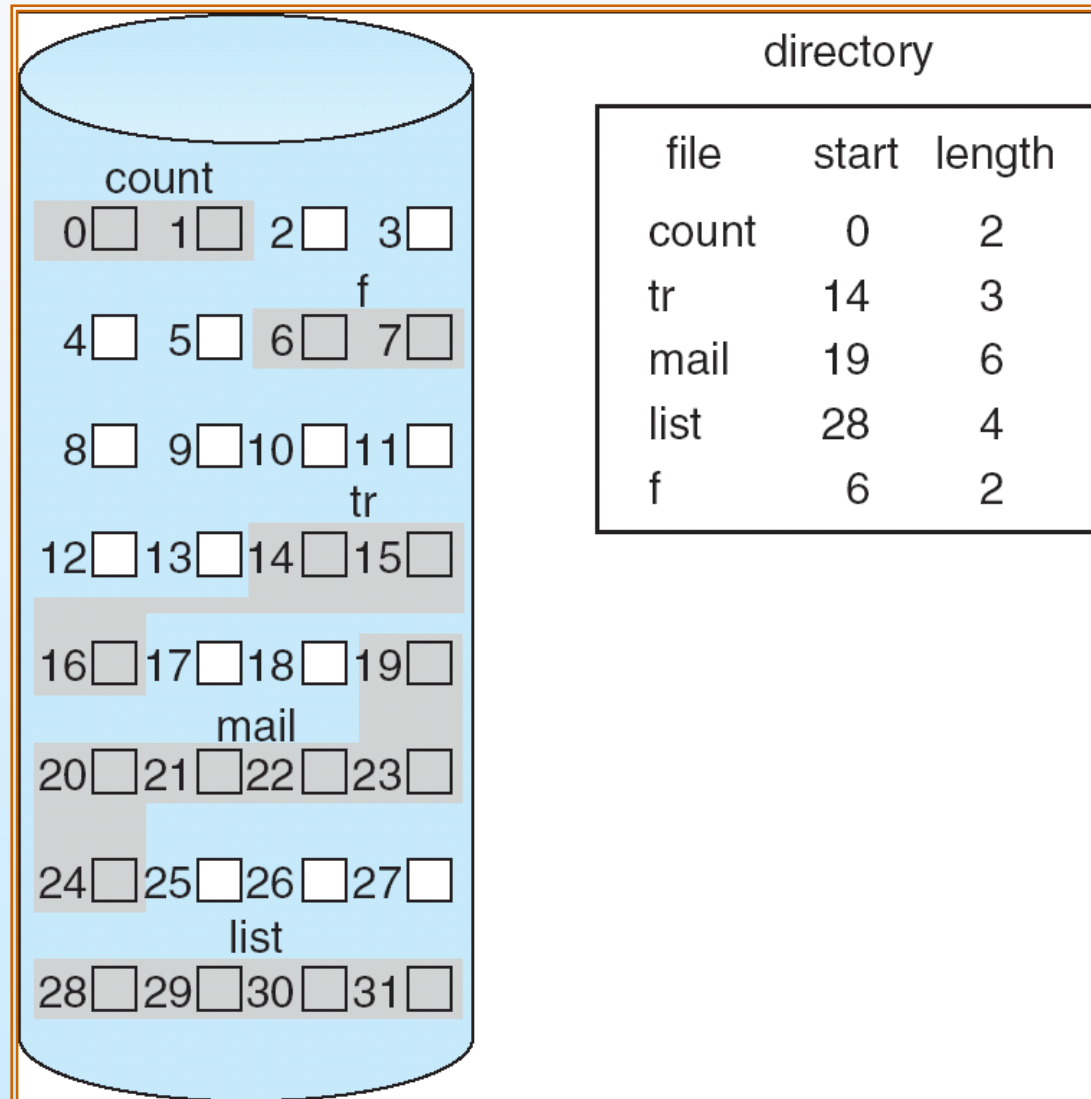
Przydział ciągły (cd.)

- Mapowanie z logicznego na fizyczny

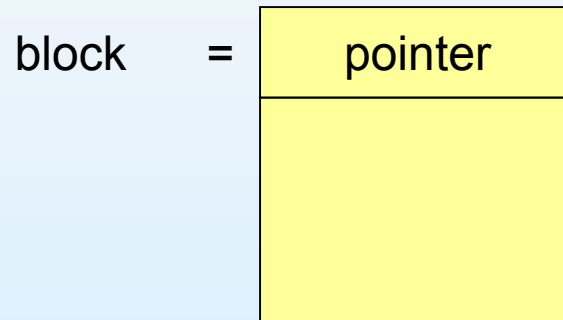
Blok dostępny = $Q + \text{adres początkowy}$
Przesunięcie w bloku = R

Przydział ciągły pamięci dyskowej

Przydział listowy

- Każdy plik jest listą powiązanych ze sobą bloków dyskowych.:bloki mogą być rozmieszczone dowolnie na dysku..

Przydział listowy (cd.)

- Prostota – wymaga tylko adresu początkowego
- Free-space management system – no waste of space
- No random access
- Mapping

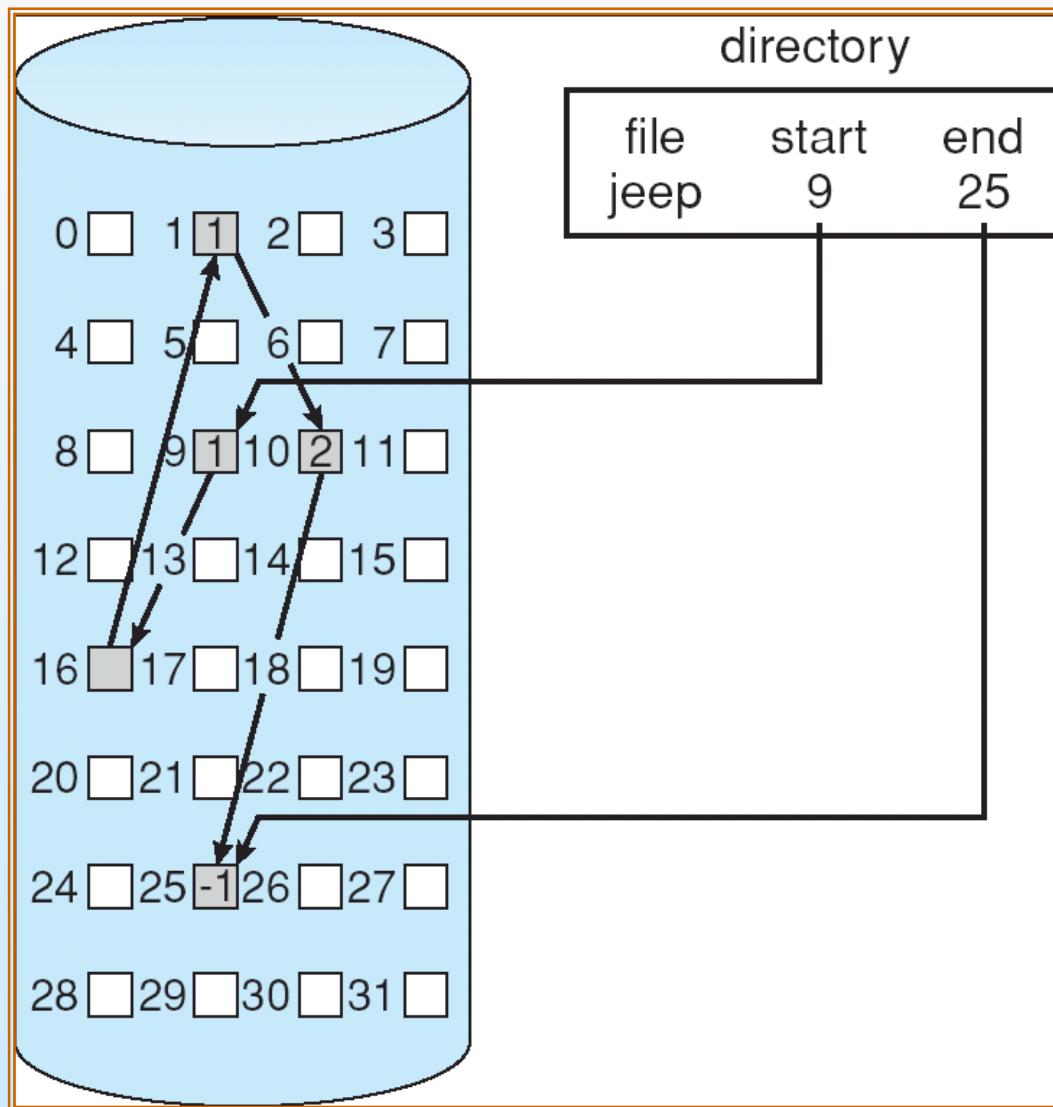

Q jest blokiem który ma być dostępny w liście bloków reprezentującej plik.

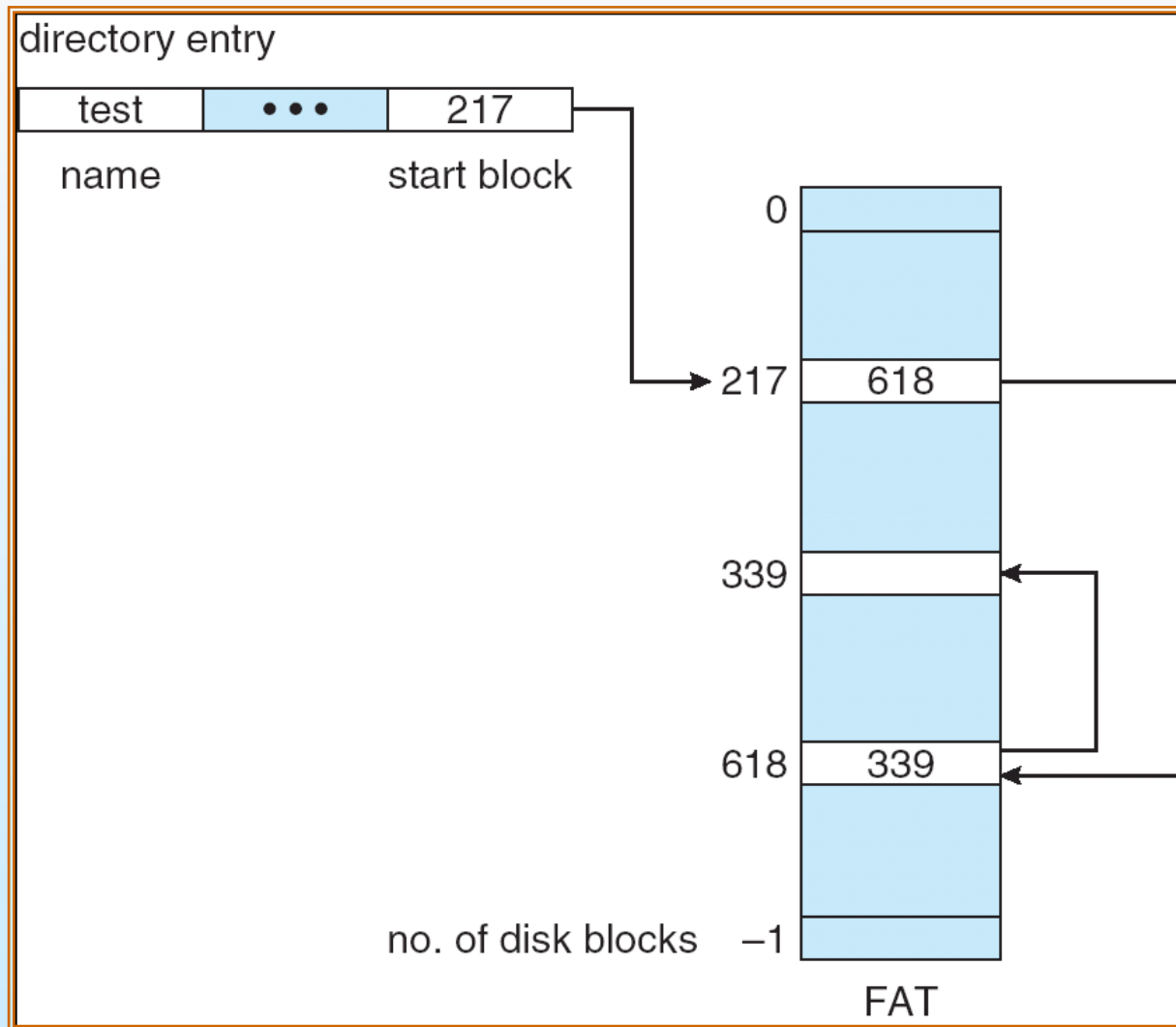
Przesunięcie w bloku = $R + 1$

File-allocation table (FAT) – przydział pamięci stosowany w systemach MS-DOS, MS-Windows oraz OS/2.

Przydział listowy (cd.)

Tablica alokacji FAT

Przydział indeksowy

- Wszystkie wskaźniki zgromadzone są w *bloku indeksowym*.
- Logical view.

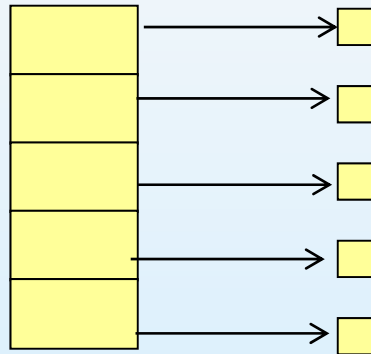
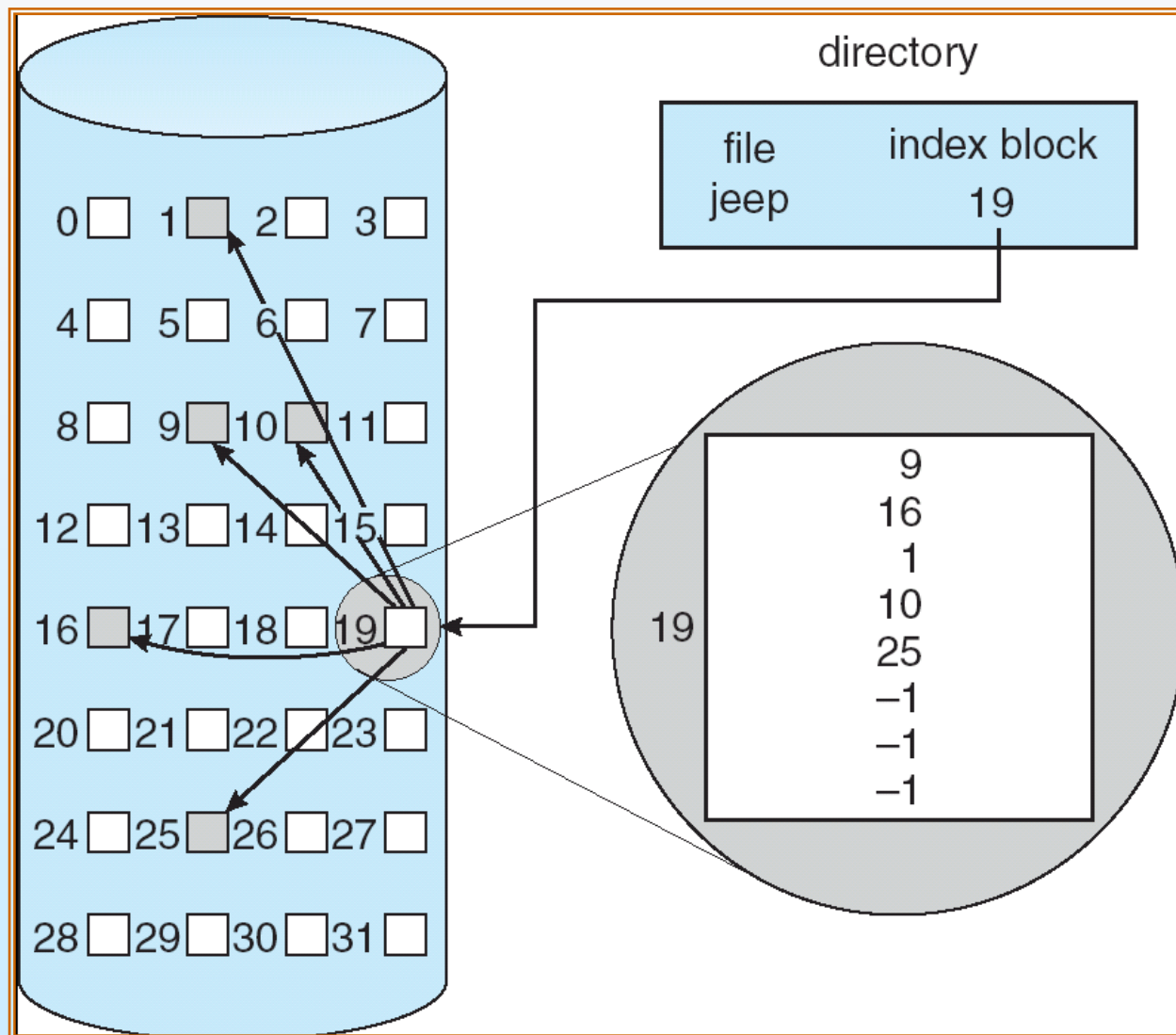

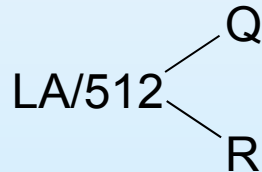
Tabela indeksów

Przykład przydziału indeksowego

Przydział indeksowy (cd.)

- Wymagana tabela indeksów
- Dostęp bezpośredni
- Dynamiczny dostęp bez zewnętrznej fragmentacji ale występuje narzut bloków indeksów.
- Mapowanie adresu logicznego na fizyczny w pliku o maksymalnym rozmiarze 256K słów i rozmiarze bloku 512 słów. Potrzebny jest tylko 1 blok na tabelę indeksów.

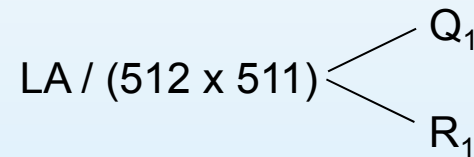

Q = przesunięcie w tablicy indeksów

R = przesunięcie w bloku

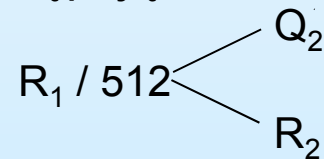
Przydział indeksowy – Mapowanie (cd.)

- Mapowanie adresu logicznego na fizyczny w pliku o nieograniczonej długości (blok rozmiaru 512 słów).
- Schemat połączeń – Lista bloków indeksów (bez ograniczenia długości).

Q_1 = blok indeksów (tablica indeksów)

R_1 wykorzystany następująco:

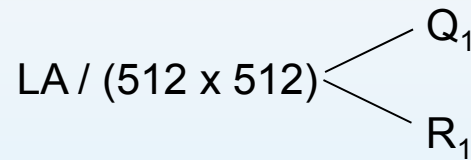

Q_2 = przesunięcie w bloku indeksów

R_2 przesunięcie w bloku danych:

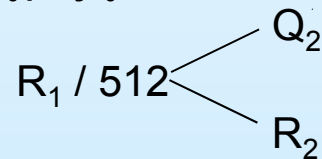
Przydział indeksowy – mapowanie (cd.)

- Dwupoziomowy indeks (rozmiar maksymalnego pliku wynosi 512^3)

Q_1 = zastąpienie indeksem zewnętrznym

R_1 wykorzystany następująco:

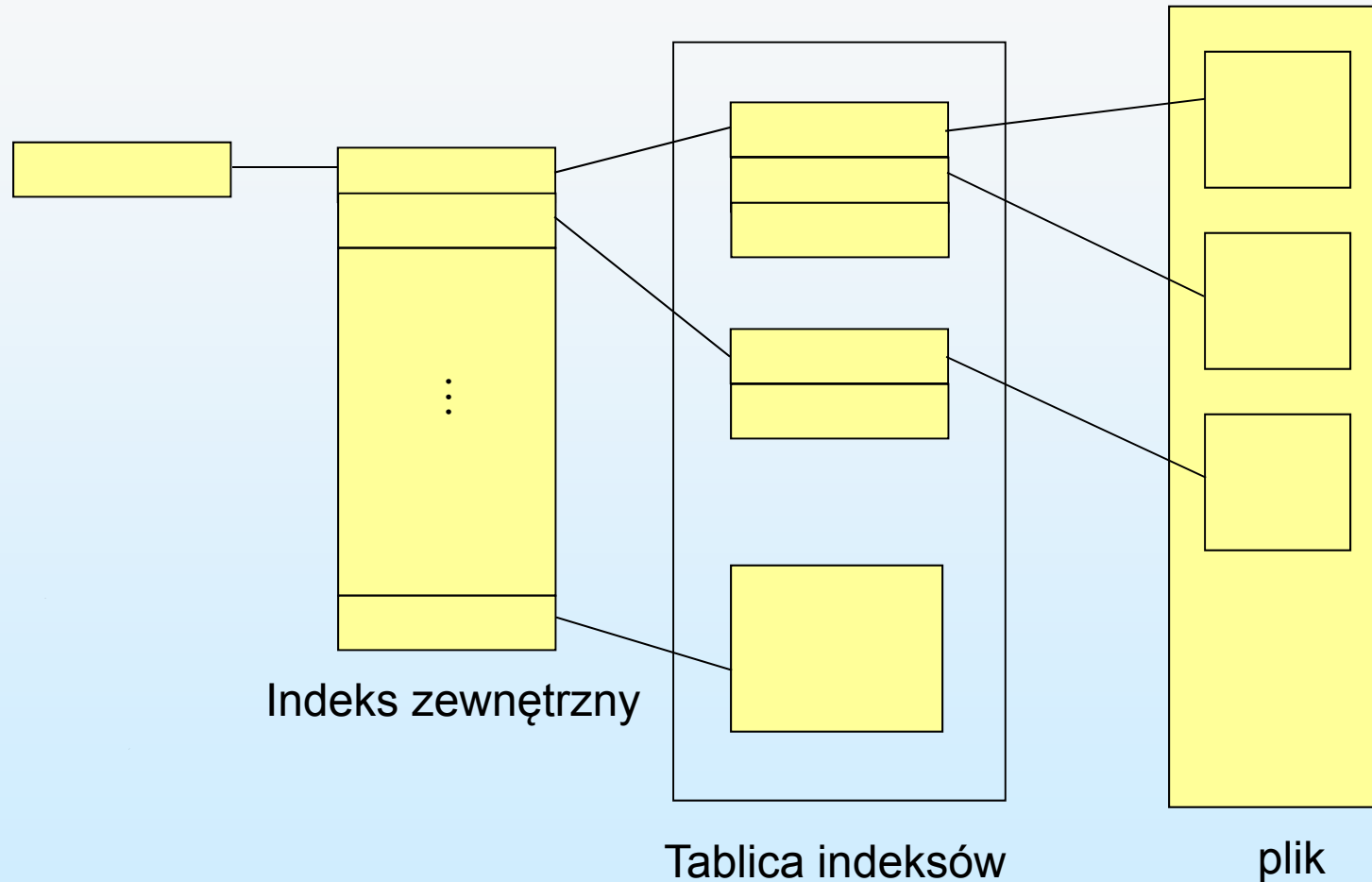

Q_2 = zastąpienie blokiem indeksów

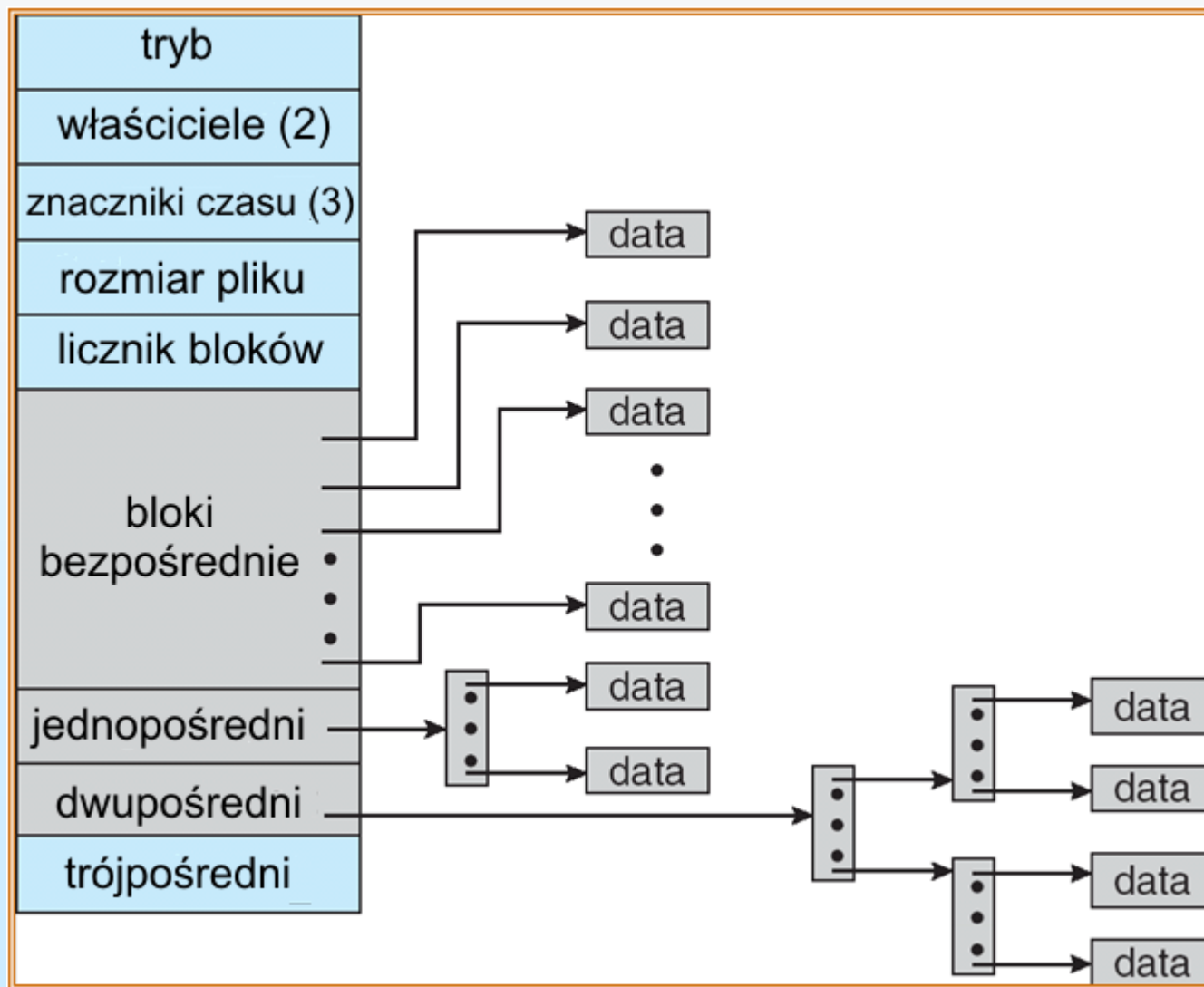
R_2 zastąpienie blokiem danych:

Przydział indeksowy – mapowanie (cd.)

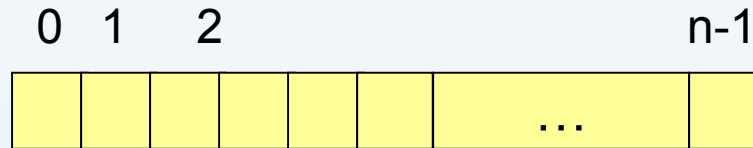

Schemat kombinowany (struktura i-węzła)

Zarządzanie wolną przestrzenią

- Wektor bitowy (n bloków)

$$\text{bit}[i] = \begin{cases} 0 \Rightarrow \text{blok}[i] \text{ wolny} \\ 1 \Rightarrow \text{blok}[i] \text{ zajęty} \end{cases}$$

Obliczanie numeru bloku

(liczba bitów w słowie) *
(liczba wyzerowanych słów) +
Pozycja pierwszego bitu 1 w niezerowym słowie

Zarządzanie wolną przestrzenią (cd.)

- Mapa bitowa wymaga dodatkowej przestrzeni
  - Przykład:
rozmiar bloku = 2^{12} bajtów
rozmiar dysku = 2^{30} bajtów (1 gigabajt)
 $n = 2^{30}/2^{12} = 2^{18}$ bitów (lub 32K bajtów)
- Łatwy sposób w przypadku przydziału ciągłego
- Lista bloków wolnych
  - Niemożność tworzenia obszarów ciągłych
  - Brak straty przestrzeni pamięci
- Grupowanie
- Zliczanie

Lista wolnych bloków na dysku

Zarządzanie wolną przestrzenią (cd.)

- Potrzeba ochrony:
  - Pointer do listy wolnych bloków
  - Mapa bitowa
    - ▶ Musi być przechowywana na dysku
    - ▶ Copia w pamięci i na dysku mogą się różnić
    - ▶ Nie można dopuścić aby dla blok $[i]$ wystąpił taka sytuacja kiedy $\text{bit}[i] = 1$ w pamięci a $\text{bit}[i] = 0$ na dysku
  - Rozwiązanie:
    - ▶ Ustaw $\text{bit}[i] = 1$ na dysku
    - ▶ Przydziel blok $[i]$
    - ▶ Ustaw $\text{bit}[i] = 1$ w pamięci

Koniec